

Strasbourg, 11.3.2014
COM(2014) 154 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

O Europă deschisă și sigură: transformarea obiectivelor în realitate

{SWD(2014) 63 final}

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

O Europă deschisă și sigură: transformarea obiectivelor în realitate

INTRODUCERE

În ultimii cinci ani, au fost dezvoltate politici în vederea promovării unei Europe mai deschise și mai sigure. În iunie 2014, Consiliul European va stabili orientările strategice pentru dezvoltarea în continuare a spațiului de libertate, securitate și justiție.

Recunoscând că sunt necesare răspunsuri europene comune la provocările comune, Consiliul va fi în măsură să se bazeze pe progresele semnificative realizate din 2009, când Programul de la Stockholm a stabilit obiective ambițioase în acest sens. În această perioadă a fost convenit, în sfârșit, un sistem european comun de azil, care a îmbunătățit standardele aplicabile pentru persoanele care au nevoie de protecție. Spațiul Schengen – una dintre cele mai populare realizări ale proiectului european – a fost consolidat. Canalele pentru migrația legală au fost consolidate; în prezent, există condiții mai clare de intrare și de ședere, precum și un set comun de drepturi pentru migranți. Politica comună în materie de vize a fost supusă unor modificări majore, care au simplificat condițiile de intrare pe teritoriul Uniunii Europene a călătorilor regulamentari, contribuind la creșterea economică a acesteia. Au fost eliminate cerințele în materie de vize pentru mai multe țări.

În domeniul securității, legislația și cooperarea practică furnizează, în prezent, instrumente comune care contribuie la protejarea întreprinderilor și a economiilor europene de formele grave de criminalitate și de criminalitatea organizată. Cooperarea intensificată în materie de aplicare a legii s-a dovedit a fi esențială pentru a răspunde unor amenințări comune, precum traficul de persoane, terorismul, criminalitatea informatică și corupția.

De asemenea, a fost elaborat un cadru pentru politicile UE în materie de migrație externă și de azil, care permite UE să inițieze un dialog cuprinzător cu țările din vecinătatea sa și din lume și să contribuie la inițiativele în curs în domeniul migrației și dezvoltării, desfășurate sub coordonarea ONU sau a diferitelor state.

Deși progresele realizate de la adoptarea Programului de la Stockholm sunt substanțiale, rămân lucruri de făcut. Mai sunt multe de făcut pentru a asigura punerea în aplicare și asigurarea respectării depline a instrumentelor existente. Legislația în materie de azil trebuie să fie transpusă în mod coerent. Cadrul juridic pentru o politică comună în domeniul migrației nu a fost încă finalizat și sunt necesare eforturi suplimentare în domeniul integrării. Trebuie abordate preocupările legate de securitate și se impune cu claritate necesitatea de a intensifica cooperarea în materie de aplicare a legii între statele membre și agențiile UE. Monitorizarea și evaluarea eficacității legislației și a politicilor trebuie să devină parte integrantă din ciclul de elaborare a politicilor.

UE și statele sale membre se vor confrunta, de asemenea, cu noi provocări. Europa face parte dintr-o lume globalizată și interconectată, în care se preconizează o creștere a mobilității internaționale. Tot mai multe persoane vor dori să vină în Europa, unele temporar, cum ar fi turiștii, studenții și furnizorii de servicii, iar altele pe bază permanentă, pentru a lucra sau a solicita protecție. UE va trebui să facă față schimbărilor demografice, urbanizării, diversificării tot mai accentuate a societăților și penuriei de forță de muncă. Va fi esențial să se valorifice la maximum beneficiile pe care politicile în materie de afaceri interne le pot aduce în ceea ce privește încurajarea creșterii economice și atragerea persoanelor cu competențele adecvate, precum și a călătorilor regulamentari în Europa.

Europa se va confrunta, de asemenea, cu consecințele instabilității din multe părți ale lumii și, în special, din imediata sa vecinătate. Evenimente precum primăvara arabă și criza actuală din Siria necesită un răspuns adecvat și coordonat la afluxurile mixte de migrație și vor fi necesare eforturi suplimentare pentru a se evita producerea de noi tragedii în Marea Mediterană.

Tehnologiile evoluează rapid, oferind noi posibilități de creștere economică și modificând fundamental modul în care oamenii comunică și interacționează între ei. Aceste schimbări aduc, de asemenea, noi provocări în materie de securitate. Criminalitatea informatică este din ce în ce mai îngrijorătoare, traficul de persoane devine din ce în ce mai sofisticat, criminalitatea organizată transfrontalieră ia noi forme, iar terorismul rămâne o amenințare la adresa securității. Trebuie să valorificăm potențialul inovațiilor tehnologice și al științei, acestea putând contribui la neutralizarea acestor riscuri. Uniunea Europeană va trebui să mobilizeze în continuare instrumentele esențiale pentru asigurarea unei stări de pregătire în materie de securitate și a rezilienței necesare, în special prin intermediul programului său de cercetare și dezvoltare Orizont 2020.

Într-o lume din ce în ce mai interdependentă, aspectele legate de afacerile interne trebuie să fie integrate în politica externă globală a UE, permițându-se astfel consolidarea dialogului și a cooperării cu țările terțe. Consecvența și coerența cu politica externă vor contribui la anticiparea provocărilor, la îndeplinirea într-o mai mare măsură a obiectivelor UE, la promovarea valorilor sale și la îndeplinirea obligațiilor sale internaționale în domeniul drepturilor omului.

Această reflecție strategică are loc într-un moment în care Europa este pe punctul să depășească treptat o criză economică și socială care a lăsat urme, cu un nivel încă ridicat al șomajului și societăți mai vulnerabile și mai susceptibile la xenofobie. În astfel de circumstanțe, liderii politici trebuie să ia măsuri decisive pentru a asigura o Europă deschisă și sigură, în care drepturile fundamentale sunt garantate, pe baza Cartei drepturilor fundamentale a UE, care trebuie respectată de către instituțiile UE atunci când adoptă și pun în aplicare legi, precum și de către statele membre atunci când acționează în sfera legislației UE. Politicile din domeniul afacerilor interne promovează și protejează valorile europene, permițându-le cetățenilor să-și ducă viața de zi cu zi într-un climat de siguranță și securitate, bucurându-se de bogăția oferită de diversitatea societăților noastre.

Pentru elaborarea prezentei comunicări, Comisia a purtat consultări cu numeroși actori și părți interesate, în special prin intermediul conferinței părților interesate „O Europă deschisă și sigură: ce urmează acum?”, care a avut loc în zilele de 29 și 30 ianuarie 2014, precum și prin intermediul unei consultări publice care a atras numeroase contribuții. Discuții privind politicile noastre viitoare au fost, de asemenea, organizate în cadrul Parlamentului European, al Consiliului, al Comitetului Regiunilor și al consiliilor de administrație ale agențiilor UE.

Dezbaterile privind politicile în domeniul afacerilor interne trebuie să se bazeze pe elemente concrete. În acest scop, o parte din datele statistice relevante pentru această reflecție este prezentată în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezenta comunicare.

PRIORITĂȚI POLITICE

1. O POLITICĂ EFICACE ÎN DOMENIUL MIGRAȚIEI ȘI MOBILITĂȚII

Schimbările demografice, în special scăderea populației active a Europei, împreună cu lipsa semnificativă de personal calificat din anumite sectoare (în special, inginerie, tehnologia informației și asistență medicală) frânează productivitatea UE și, așadar, redresarea sa economică. Intensificarea concurenței pentru competențe și talente pe piața mondială

afectează piețele forței de muncă din multe state membre și va constitui un factor decisiv pentru prosperitatea economică a Europei în următorul deceniu.

În ultimii 15 de ani, UE a aplicat o abordare sectorială în ceea ce privește migrația legală, care a condus la instituirea unui cadru juridic comun, care reglementează admisia anumitor categorii de persoane, recunoaște drepturile și sancționează încălcările. UE a încurajat, de asemenea, asumarea de către statele membre a unui angajament comun cu privire la integrarea și returnarea migranților. A sosit momentul unei consolidări a tuturor acestor elemente în cadrul unei politici comune a UE în materie de migrație mai coerente, care să țină seama, totodată, de nevoile economice pe termen scurt și lung.

1.1. Valorificarea la maximum a avantajelor oferite de migrație și integrare

Europa are nevoie de o politică în materie de migrație bine gestionată, care să contribuie în mod eficace la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Europa trebuie să atragă talente noi și să concureze pe scena mondială. Sinergiile cu alte domenii de politică sunt importante. UE ar trebui să asigure coerența, de exemplu, între migrație și ocuparea forței de muncă, educație, dezvoltare și politicile comerciale și să reglementeze circulația pe termen scurt a lucrătorilor înalt-calificați care prestează servicii. Atragerea și reținerea studenților străini, precum și promovarea educației în rândul migranților aflați în situație de ședere legală vor contribui la asigurarea competențelor necesare pentru piața forței de muncă a UE în viitor.

Pentru a identifica mai bine sectoarele economice și profesiile care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește recrutarea de personal sau lipsa personalului calificat, ar trebui efectuată o evaluare comună a necesităților prin purtarea de dialoguri structurale cu statele membre, cu întreprinderile și sindicatele cu privire la cererea de lucrători migranți și la mobilitatea legată de comerț. Având în vedere posibilitatea existenței unor nevoi diferite în statele membre, ar fi utilă crearea unei platforme de coordonare la nivelul UE, care să se asigure că migrația și mobilitatea au un impact pozitiv asupra economiei UE.

În paralel, ar trebui consolidate măsurile prin care să se valorifice la maximum potențialul migranților care se află deja în situație de ședere legală în statele membre, având în vedere faptul că rata de ocupare a acestora este, în prezent, mult sub medie și numeroși migranți sunt victime ale excluderii sociale într-o măsură mai mare decât restul populației. Mecanismele existente de plasare a forței de muncă, precum EURES și Panorama competențelor în UE ar trebui îmbunătățite în continuare și aplicate și în cazul resortisanților țărilor terțe. Măsurile prealabile plecării pot fi utile, sprijinindu-i pe migranți cu informații, formare profesională sau recunoașterea calificărilor, însă aceste măsuri nu ar trebui să fie percepute ca o condiție pentru intrarea în UE. Inițiativele antreprenoriale ale migranților ar trebui facilitate prin asigurarea stabilității permiselor și prin permiterea unui acces facilitat la informații și la oportunități de creare de rețele profesionale.

Vor fi necesare acțiuni suplimentare privind transferul drepturilor de pensie și al drepturilor sociale, de exemplu, pentru a permite lucrătorilor migranți să își transfere drepturile de pensie ocupațională dintr-un sector în altul și dintr-o țară în alta, inclusiv din țări terțe, în aceeași măsură ca și cetățenii UE.

Pentru a atrage talente, UE ar trebui să încurajeze și să consolideze în continuare recunoașterea calificărilor și a competențelor profesionale recunoscute în afara teritoriului său; acest lucru va contribui, de asemenea, la valorificarea în mod corespunzător a competențelor și a calificărilor migranților aflați în situație de ședere legală. În acest scop, UE ar putea, de asemenea, să inițieze discuții cu partenerii săi internaționali. Pentru a spori atractivitatea UE, studenții și cercetătorii ar trebui să beneficieze de proceduri mai simple și mai rapide de obținere a vizelor.

Normele existente ale UE cu privire la admisia migranților și la drepturile acestora trebuie să fie puse în aplicare într-un mod eficace și coerent de către toate statele membre. O evaluare a legislației actuale privind migrația legală ar contribui la identificarea lacunelor, la îmbunătățirea coerenței și la evaluarea impactului cadrului existent. Ar putea fi luate măsuri suplimentare pentru a codifica și raționaliza condițiile esențiale de admisie, precum și drepturile resortisanților țărilor terțe. Aceste măsuri ar putea constitui un pas în direcția unui „spațiu unic al migrației”, care ar facilita mobilitatea în interiorul UE a resortisanților țărilor terțe, inclusiv prin recunoașterea reciprocă a permiselor naționale.

Europa este o societate diversă, în care integrarea rămâne o problemă. Pentru a spori coeziunea socială și pentru a profita pe deplin de avantajele oferite de migrație, ar trebui consolidat angajamentul privind integrarea eficace a migranților pe piața forței de muncă și, pe un plan mai general, în societățile-gazdă. În cadrul acestor eforturi, ar trebui acordată o mai mare atenție parității între bărbați și femei pe piața muncii și abordării decalajului important în ceea ce privește rata de ocupare între femeile și bărbați migranți. Ar trebui garantat tratamentul echitabil și accesul nediscriminatoriu al acestora pe piața muncii. Categoriile vulnerabile de migranți, în special femeile, migranții tineri și minorii neînsoțiți, ar trebui să primească sprijin specific și ar trebui să fie aplicată în mod practic o abordare bazată pe „interesul superior al copilului”, în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile copilului. Pornind de la rezultatele deja obținute în domeniul integrării, ar putea fi identificate politici de succes și ar putea fi diseminate bune practici. Vor fi necesare eforturi suplimentare cu privire la consolidarea capacităților și stabilirea unui dialog cu autoritățile locale și regionale, care constituie priorități de prim-plan ale politicilor de integrare.

1.2. O abordare credibilă a migrației neregulamentare și a returnării

Prevenirea și reducerea migrației neregulamentare reprezintă o parte esențială a oricărui sistem de migrație bine gestionat. Pentru a reduce migrația neregulamentară, se impune o combinație de măsuri. Migrația neregulamentară este adesea legată de introducerea ilegală de persoane și de traficul de persoane și este determinată de o cerere din partea angajatorilor care oferă oportunități de muncă ilegală. Cooperarea cu țările de origine și de tranzit este esențială în acest sens și ar trebui să fie parte integrantă a acțiunilor externe ale UE, inclusiv a cooperării pentru dezvoltare.

Ar putea fi efectuată o evaluare aprofundată a normelor actuale privind introducerea ilegală de persoane, iar o nouă strategie cuprinzătoare a UE ar putea valorifica la maximum avantajele oferite de instrumentele existente, abordând partea de cerere a migrației neregulamentare și rețelele infracționale implicate. Ar trebui adoptate mai multe măsuri preventive, inclusiv campanii de informare în țările de origine și de tranzit, pentru a alerta cetățenii cu privire la riscurile migrației neregulamentare.

Uniunea va continua să acorde prioritate eforturilor de returnare voluntară și ar trebui avute în vedere măsuri de returnare voluntară și de reintegrare cu asistența UE, care ar putea fi puse în aplicare în strânsă cooperare cu țările de origine, cu organizațiile internaționale și cu organizațiile neguvernamentale.

În paralel, UE trebuie să continue cooperarea cu țările terțe pentru a garanta aplicarea integrală a obligațiilor de readmisie existente în temeiul acordurilor internaționale încheiate cu țările terțe, care asigură returnarea efectivă a resortisanților țărilor terțe care nu au dreptul de ședere în UE. Ar putea fi avute în vedere noi acorduri de readmisie cu alte țări de origine importante, valorificând în același timp toate posibilitățile existente în domeniul afacerilor externe al UE. Uniunea Europeană ar trebui să aplice în continuare politica de returnare bazată pe standarde comune, care garantează o returnare credibilă și umană, cu respectarea drepturilor fundamentale și a demnității fiecărei persoane.

2. SCHENGEN, VIZE ȘI FRONTIERE EXTERNE

2.1. Schengen

Crearea spațiului Schengen, care permite cetățenilor să călătorească fără a fi supuși controalelor, este o componentă esențială a construcției europene. În fiecare an, cetățenii europeni efectuează peste 1,25 miliarde de călătorii pentru turism, afaceri sau pentru a-și vizita prietenii și rudele pe întreg teritoriul Europei, fără obstacole la frontierele interne. Pe lângă faptul că este populară în rândul cetățenilor, libera circulație aduce, de asemenea, avantaje enorme economiei europene. Spațiul Schengen ar trebui definitivat. Punerea efectivă în aplicare a modificărilor convenite recent aduse guvernantei Schengen reprezintă o prioritate-cheie. Aceasta ar trebui să contribuie la creșterea încrederii reciproce între statele Schengen și la prevenirea abuzurilor, precum și să permită Uniunii să gestioneze situațiile în care un stat membru nu își îndeplinește obligația de a controla partea sa din frontierele externe.

O atenție deosebită trebuie acordată bunei funcționări a Sistemului de Informații Schengen (SIS II) pentru a proteja securitatea și libera circulație a persoanelor. Această sarcină este o responsabilitate centrală a Agenției UE pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă (eu-LISA), înființată în 2012. În plus față de asigurarea funcționării eficace a sistemelor informatice actuale și viitoare în domeniul afacerilor interne, în următorii ani EU-LISA ar trebui să urmărească realizarea de sinergii între agențiile UE relevante în ceea ce privește securitatea și dezvoltarea sistemelor IT.

2.2. Consolidarea punerii în aplicare a politicii comune în materie de vize

Obiectivul politicii în materie de vize ar trebui să fie facilitarea oportunităților de călătorie pentru călătorii regulamentari și transformarea spațiului Schengen într-o destinație mai atractivă pentru resortisanții țărilor terțe, menținând, în același timp, un nivel ridicat de securitate. Este în interesul UE să fie deschisă vizitatorilor, care contribuie la creșterea economică. Este momentul să se finalizeze politica comună în materie de vize prin revizuirea Codului de vize Schengen pentru a asigura o mai mare convergență în modul în care sunt prelucrate vizele Schengen de către statele membre și prin finalizarea desfășurării la nivel mondial a Sistemului de Informații privind Vizele (VIS). Orientarea spre un sistem bazat mai mult pe evaluarea persoanelor decât pe naționalități ar putea fi luată în considerare în urma unei evaluări a impactului unei astfel de politici.

Ar trebui să continuăm să încurajăm cooperarea consulară locală și schimbul de informații, în vederea asigurării unei eliberări mai armonizate și mai rapide a vizelor. Ar trebui să fie încurajată instituirea de centre de vize Schengen pentru a spori și a raționaliza prezența statelor membre în țările terțe în vederea colectării cererilor de viză și a adoptării de decizii în privința acestora.

O politică inteligentă în materie de vize ar trebui să includă, de asemenea, revizuii periodice ale listei cu țările ai căror cetățeni sunt supuși obligativității vizelor. Pentru a facilita o cooperare mai strânsă între UE și țările partenere și pentru a intensifica contactele interpersonale, ar putea fi avute în vedere acorduri de facilitare a eliberării vizelor acolo unde liberalizarea regimului vizelor nu este încă o opțiune realistă. Practica actuală de încheiere a unor acorduri de readmisie în paralel cu un acord de facilitare a eliberării vizelor s-a dovedit utilă și ar trebui continuată în viitor.

2.3. Gestionarea integrată a frontierelor externe

De-a lungul anilor, s-au înregistrat progrese semnificativ în direcția gestionării integrate a frontierelor externe ale UE. Datorită mandatului său revizuit, rolul FRONTEX a fost consolidat, permițând o mai bună sprijinire a statelor membre implicate în operațiuni comune

și o cooperare mai strânsă cu țările terțe. Eurosur va consolida cooperarea între statele membre și FRONTEX, contribuind la gestionarea frontierelor externe și ajutând la salvarea de vieți omenești, în special în Marea Mediterană. În conformitate cu Strategia de securitate maritimă a UE, cooperarea între actorii din domeniul maritim ar trebui, de asemenea, continuată.

Cu toate acestea, având în vedere numărul din ce în ce mai mare de persoane care sosesc în UE și creșterea probabilă a acestora, în special dintre persoanele care utilizează transportul aerian, UE trebuie să se orienteze spre o gestionare modernă și mai eficientă a frontierelor, utilizând tehnologie de ultimă generație. Accesul în Europa ar trebui să fie facilitat pentru călătorii regulamentari și ar trebui consolidată securitatea frontierelor. Prin urmare, punerea în aplicare a pachetului „frontiere inteligente”, care include un sistem european de intrare/ieșire și un program de înregistrare a călătorilor, ar trebui să constituie o prioritate. Ar putea fi avute în vedere noi abordări în ceea ce privește gestionarea eficientă a frontierelor, ținând seama de evaluarea fezabilității instituirii unui sistem european de supraveghere a frontierelor.

3. UN SISTEM EUROPEAN COMUN DE AZIL ÎN PRACTICĂ

În anii următori și în contextul unor posibile creșteri ale numărului de solicitanți de azil, UE se poate confrunta cu provocări majore în materie de protecție internațională. Fluxurile complexe și mixte de migranți exercită presiune asupra capacităților de răspuns ale statelor membre în ceea ce privește prelucrarea cererilor de azil, facilitățile de primire și oferirea unui răspuns la nevoile grupurilor vulnerabile, precum și integrarea persoanelor recunoscute ca având nevoie de protecție internațională.

3.1. Consolidarea sistemului european comun de azil (SECA)

Legislația privind sistemul european comun de azil (SECA) a fost aprobată și asigură un acces mai bun la azil persoanelor care au nevoie de protecție, o mai bună calitate a condițiilor de primire și decizii mai rapide și mai fiabile în materie de azil. În prezent, trebuie să se realizeze transpunerea eficace și aplicarea coerentă a acestei legislații, fapt care va permite statelor membre să răspundă provocărilor în materie de protecție internațională.

Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) va juca un rol important în acest sens, contribuind la îmbunătățirea calității evaluărilor cererilor de azil și la armonizarea practicilor în domeniu pe teritoriul UE, inclusiv prin monitorizarea calității deciziilor în materie de azil și prin punerea în comun a informațiilor despre țara de origine (COI) furnizate de statele membre.

Ar trebui instituite noi norme privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de azil între statele membre și un cadru pentru transferul de protecție, în conformitate cu obiectivul tratatului privind crearea unui statut uniform, valabil în întreaga UE. Acest lucru ar reduce obstacolele în calea circulației în interiorul UE și ar facilita transferul beneficiilor legate de protecție dincolo de frontierele interne.

3.2. Responsabilitate și solidaritate

Responsabilitatea și solidaritatea trebuie să meargă mână în mână. Aceasta înseamnă, pe de o parte, că statele membre trebuie să respecte în totalitate normele acquis-ului Uniunii și, pe de altă parte, că statele membre ar trebui să acorde sprijine acelor state membre care se confruntă cu presiuni ridicate temporare asupra sistemelor lor de azil.

Transferul beneficiarilor de protecție internațională, inițiativă pilot desfășurată în ultimii ani din Malta, reprezintă o formă de solidaritate care ar trebui să fie încurajată. O altă formă care ar putea fi dezvoltată în următorii ani este prelucrarea în comun a cererilor de azil. Ar putea fi, de asemenea, analizată opțiunea punerii în comun a facilităților de primire a solicitanților de azil în situații de urgență, astfel încât să nu existe țări care trebuie să facă față

supraaglomerării, în timp ce altele au capacități neutilizate. Ar trebui analizate, ca teme de reflecție viitoare, și alte modalități de realizare a unei mai bune partajări a responsabilității între statele membre.

3.3. Prevenirea și gestionarea crizelor

Un mecanism de avertizare timpurie, de pregătire și de gestionare a crizelor este, în prezent, consacrat în Regulamentul Dublin. Aplicarea corespunzătoare a fiecăreia dintre aceste etape va necesita un flux mai mare de informații dinspre statele membre către Comisie și EASO cu privire la situația actuală și la eventualele deficiențe care ar putea conduce la o criză. Acest lucru presupune colectarea mai multor date și analize de risc pe baza informațiilor furnizate de către statele membre, delegațiile UE, agențiile UE, organizațiile internaționale și din alte surse. Deficiențele în sistemele de azil ale statelor membre ar trebui evitate prin măsuri preventive și prin planificarea pentru situațiile neprevăzute.

Pentru a consolida nivelul de pregătire a Uniunii în vederea gestionării aflurilor masive de migranți, ar trebui să fie evaluat cadrul existent privind protecția temporară și, dacă este necesar, acesta ar putea fi modificat astfel încât să devină un instrument mai practic și mai flexibil.

3.4. Abordarea provocărilor externe și căile de acces legal la azil în UE

Promovarea unor standarde ridicate de protecție în țările de tranzit și de origine și reducerea numărului de persoane care își riscă viața traversând Sahara, Marea Mediterană și pe alte rute în speranța ajungerii în Europa sunt măsuri care ar trebui să fie intensificate ca parte integrantă a politicilor externe ale UE.

Este necesar să se extindă domeniul de aplicare al programelor de protecție regionale (RPP) existente, cum sunt cele din Africa de Nord și Cornul Africii, și să se evalueze necesitatea de a crea altele noi. Programele de protecție regionale ar trebui să pună un accent mai puternic pe consolidarea capacității autorităților naționale de a aborda strămutările de persoane, inclusiv capacitatea de a primi asistență internațională și de a promova efectelor pozitive ale refugiaților asupra comunităților locale.

UE ar trebui să asigure o sosire mai ordonată a persoanelor cu nevoi de protecție bine fundamentate, reducând riscul de introducere ilegală de persoane și de producere a unor tragedii umane.

Cu noi fonduri și în strânsă cooperare cu politica sa de dezvoltare, Uniunea Europeană ar trebui să își sporească angajamentul cu privire la reînaltare, care poate oferi soluții pe termen lung pentru persoanele identificate de către Înaltul Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (ICNUR) ca având nevoie de protecție. Până în prezent, rezultatele UE în materie de reînaltare sunt relativ modeste. În continuare, țările în curs de dezvoltare sunt cele care primesc cea mai mare parte a refugiaților din întreaga lume. Toate cele 28 de state membre ar trebui să dea dovadă de mai multă solidaritate cu țările gazdă din rândul țărilor în curs de dezvoltare prin participarea la activități de reînaltare și prin asumarea unei responsabilități mai mari în această privință.

Adoptarea unor proceduri de intrare protejată – oferind cetățenilor posibilitatea de a solicita protecție fără a întreprinde o călătorie în care riscă să-și piardă viața pentru a ajunge la frontiera UE – ar putea acompania procedurile de reînaltare; în acest sens ar putea fi adoptată mai întâi o abordare coordonată a vizelor umanitare și orientări comune. Ar putea fi inițiat un studiu de fezabilitate privind posibila prelucrare în comun a cererilor de protecție în afara UE, fără a aduce atingere dreptului existent de acces la procedurile de azil din UE.

4. CONSOLIDAREA ÎN CONTINUARE A ABORDĂRII GLOBALE ÎN MATERIE DE MIGRAȚIE ȘI MOBILITATE (AGMM)

Măsurile luate pentru a asigura libertatea, securitatea și justiția în Europa sunt, de asemenea, influențate de evenimentele și evoluțiile din afara UE. Schimbările politice și instabilitatea, agravarea disparităților în ceea ce privește prosperitatea și schimbările climatice sunt factori care favorizează mobilitatea voluntară la o scară mai mare și strămutările forțate, care generează presiune asupra frontierelor externe ale UE. UE trebuie să stabilească un dialog mai eficace cu țările învecinate, atât din est, cât și din sud, precum și cu cele mai îndepărtate, în vederea abordării cauzelor profunde ale migrației neregulamentare și forțate. În acest scop, UE ar trebui să sprijine în continuare țările de origine și de tranzit în vederea consolidării capacității acestora de a preveni fenomenul migrației neregulamentare și de a combate introducerea ilegală de persoane și traficul de persoane, de a îmbunătăți gestionarea frontierelor, precum și capacitățile de azil și de primire.

UE trebuie să consolideze parteneriatele cu țările terțe în domeniul migrației și mobilității, pentru a valorifica pe deplin potențialul cadrului și instrumentelor AGMM. În special, parteneriatele pentru mobilitate pot juca un rol important în abordarea penuriei de forță de muncă și a lipsei personalului calificat în Europa și pentru a facilita mobilitatea legată de comerț. De asemenea, dialogurile privind liberalizarea regimului vizelor și facilitarea eliberării vizelor pe termen scurt pot contribui la accelerarea creșterii economice în UE și la promovarea dezvoltării în țările terțe.

Prin urmare, sporirea impactului AGMM în țările terțe trebuie să fie o prioritate. Ar trebui să se țină cont în mod corespunzător de preocupările și prioritățile relațiilor externe atunci când se definesc obiectivele și acțiunile. Cooperarea între diferitele părți interesate este esențială. Capacitățile SEAE, inclusiv ale delegațiilor UE, ar trebui să fie exploatate pe deplin pentru a asigura eficacitatea și coerența acțiunii UE.

În cadrul agendei UE în materie de migrație și dezvoltare, ar trebui să se acorde atenție asigurării unui impact cât mai mare asupra dezvoltării al migrației sud-sud, integrării politicii de migrație în planurile naționale de dezvoltare și de reducere a sărăciei, consolidării coerenței politicilor în serviciul dezvoltării, precum și promovării măsurilor de reintegrare pentru migranții care se întorc. O astfel de cooperare, menită să asigure o bună gestionare a migrației, poate aduce beneficii semnificative în materie de dezvoltare în țările de origine.

UE ar trebui să își intensifice relațiile cu țările din vecinătatea sa prin dialoguri privind migrația, mobilitatea și securitatea și prin încheierea și punerea în aplicare a unor parteneriate pentru mobilitate. Trebuie asigurată punerea integrală în aplicare a parteneriatelor inițiate cu Marocul (semnat în 2013) și cu Tunisia (semnat în 2014). UE ar trebui să continue să investească în procesele regionale de dialog privind migrația și în relațiile bilaterale cu țări prioritare, aflate dincolo de zona de vecinătate, continuând, de asemenea, să sprijine respectarea drepturilor omului, a democrației și a valorilor fundamentale, precum și buna guvernare.

5. O EUROPĂ CARE PROTEJEAZĂ

În 2010, UE a adoptat prima sa Strategie de securitate internă și un plan de acțiune aferent. Strategia se axează pe domeniile prioritare în care acțiunea comună la nivelul UE ar aborda principalele amenințări la adresa securității și aduce o valoare adăugată eforturilor statelor membre. Aceasta recunoaște necesitatea consolidării securității, precum și a respectării depline a drepturilor fundamentale, inclusiv a dreptului la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal. Cele cinci obiective strategice alese au fost: (1) perturbarea activității rețelelor de criminalitate internațională, (2) prevenirea terorismului și abordarea radicalizării și a recrutării, (3) creșterea nivelurilor de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul informatic, (4) consolidarea securității prin gestionarea frontierelor, și (5) sporirea rezilienței

Europei la crize și dezastre. Aceste obiective rămân de actualitate. Cu toate acestea, având în vedere natura permanent în evoluție a provocărilor cu care se confruntă, Comisia, statele membre și Parlamentul European ar trebui să colaboreze în vederea actualizării strategiei de securitate internă, revizuiind acțiunile aferente fiecărui obiectiv pentru perioada 2015-2020. Prin promovarea unei abordări bazate pe prevenire și pe asigurarea respectării legislației, strategia de securitate internă reînnoită ar trebui să încurajeze, de asemenea, sinergii mai mari între domeniul afacerilor interne și alte domenii de politică legate de securitatea internă, cum ar fi transporturile, piața internă, uniunea vamală, cercetarea și dezvoltarea, piața digitală, protecția civilă și relațiile externe. Cercetarea în domeniul securității a fost finanțată în cadrul celui de-al 7-lea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare. Pentru viitorul program Orizont 2020 este prevăzută o intensificare a eforturilor. UE va susține în continuare sectorul securității la nivel european în vederea atingerii priorităților de securitate strategice.

5.1. Perturbarea activității rețelelor de criminalitate internaționale

Infiltrarea în economia UE a unor grupuri infracționale organizate reprezintă un risc de securitate. Infracțiunile grave, cu o dimensiune transfrontalieră, precum corupția, traficul de persoane, droguri, arme de foc și alte bunuri ilicite și exploatarea sexuală a copiilor cauzează vătămări grave victimelor și societății în ansamblul său. Unele dintre aceste amenințări au o amploare tot mai mare. Criminalitatea organizată este din ce în ce mai versatilă și își desfășoară activitățile în Europa și în afara acesteia. Aceasta constituie în continuare o amenințare importantă la adresa securității interne a UE și poate avea efecte destabilizatoare asupra țărilor terțe.

UE trebuie să continue să își adapteze și să își consolideze răspunsul la astfel de amenințări, coordonându-și acțiunile în cadrul UE și în afara acesteia. Cooperarea operațională între autoritățile statelor membre, axată pe prioritățile convenite la nivelul UE în cadrul ciclului de politică privind formele grave de criminalitate organizată, este esențială în acest efort. Ar trebui consolidată încrederea reciprocă, iar recurgerea la echipe comune de anchetă și la alte operațiuni comune ar trebui intensificată, cu fonduri UE și cu sprijinul agențiilor UE. Ar trebui examinată necesitatea unei acțiuni a UE care să garanteze faptul că o cooperare practică a echipelor comune de anchetă nu este împiedicată de existența unor divergențe între normele naționale cu privire la tehnicile de anchetă.

Schimbul de informații între autoritățile de aplicare a legii din statele membre și agențiile UE competente și între agențiile UE ar trebui intensificat, utilizându-se la maximum instrumentele existente ale UE. Ar trebui consolidat rolul Europol de platformă pentru schimburile de informații pe întreg teritoriul UE, în strânsă cooperare cu statele membre, cu OLAF și FRONTEX. Toate statele membre ar trebui să înființeze puncte de contact unice, ținând seama de cadrul de cooperare vamală relevant. Ar trebui vizată o mai mare interoperabilitate a sistemelor de schimb de informații, ținându-se cont de evoluțiile din cadrul mai larg al soluțiilor de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene.

Pentru a sprijini cooperarea practică, ar trebui dezvoltată în continuare formarea la nivelul UE a personalului din domeniul asigurării respectării legii. Programul european de formare în materie de asigurare a respectării legii ar trebui să fie pus în aplicare integral în anii următori pentru ca de pe urma acestuia să beneficieze un număr ridicat de funcționari de la toate nivelurile aplicării legii, polițiști de frontieră și funcționari vamali.

În același timp, UE trebuie să își intensifice eforturile pentru a aborda în special formele de criminalitate care cauzează cele mai mari prejudicii victimelor și societății. Corupția subminează încrederea în democrație, prejudiciază piața internă, descurajează investițiile străine, privează autoritățile publice de venituri fiscale și facilitează activitățile grupărilor de criminalitate organizată. Pentru a combate corupția într-un mod mai eficient, statele membre ar trebui să aplice recomandările formulate în raportul UE privind combaterea corupției, care

ar trebui să fie publicat și în anii următori. Măsurile anticorupție ar trebui să fie mai bine legate de domeniile de politică ale UE, iar finanțarea UE ar trebui să sprijine consolidarea capacităților instituționale și administrative. Cooperarea între instituțiile UE, statele membre și organizațiile internaționale ar trebui să fie dezvoltată în continuare.

Un motor al activității grupărilor de criminalitate organizată îl constituie câștigurile importante generate de traficul ilicit, corupție, criminalitatea financiară și alte activități infracționale. Sunt necesare mai multe eforturi pentru a elimina acest stimulent financiar și pentru a preveni infiltrarea profiturilor obținute din săvârșirea de infracțiuni în economia legală. Directiva privind înghețarea și confiscarea produselor infracțiunii în UE trebuie să fie transpusă și pusă în aplicare de toate statele membre fără întârziere. Birourile de recuperare a activelor, autoritățile de aplicare a legii, autoritățile judiciare și administrative precum organismele fiscale sau de autorizare ar trebui să-și intensifice cooperarea în vederea îmbunătățirii trasabilității activelor. Spălarea banilor permite grupurilor de criminalitate să ascundă câștigurile obținute din săvârșirea de infracțiuni. Pentru a împiedica utilizarea abuzivă a sistemului financiar, propunerea referitoare la a patra directivă privind combaterea spălării banilor trebuie să fie adoptată, transpusă și pusă în aplicare în curând și trebuie examinată necesitatea adoptării unor norme ale UE privind combaterea spălării banilor.

Traficul de persoane reprezintă o amenințare tot mai importantă. UE a adoptat o strategie pentru perioada 2012-2016 care vizează eradicarea acestei infracțiuni și o directivă care în prezent trebuie transpusă integral și pusă în aplicare fără întârziere. Trebuie finalizată punerea în aplicare a strategiei, inclusiv aspectele legate de traficul de persoane în țări terțe. Ar trebui stabilită strategia pentru perioada de după 2016, care să acopere, printre altele, prevenirea, asistența acordată victimelor, returnarea în siguranță și reintegrarea, precum și rolul internetului. Ar trebui examinată necesitatea de a incrimina utilizarea intenționată a serviciilor victimelor traficului de persoane. În vederea atingerii acestor obiective, ar trebui prelungit mandatul coordonatorului UE pentru combaterea traficului.

Traficul de droguri ilegale continuă să fie o activitate extrem de profitabilă pentru criminalitatea organizată. În 2013, Europol și Observatorul UE pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) au elaborat în comun primul „Raport privind piețele drogurilor”, care a indicat o creștere a noilor substanțe psihoactive. Comisia a propus un act legislativ care prevede retragerea rapidă de pe piață a unor astfel de substanțe dacă acestea sunt dăunătoare pentru sănătate, respectându-se totodată utilizările industriale și comerciale legitime. Legislația respectivă ar trebui, de asemenea, să fie adoptată și pusă în aplicare, ca parte a abordării echilibrate reflectate în Strategia UE în materie de droguri.

Exploatarea sexuală și maltratarea copiilor cauzează prejudicii pe viață victimelor acestora. Directiva UE privind exploatarea online trebuie transpusă și aplicată cu prioritate. Importanța protejării copiilor împotriva infracțiunilor sexuale ar trebui să fie mai bine integrată în alte domenii de politică ale UE și ar trebui examinată necesitatea unei strategii cuprinzătoare a UE.

Violența legată de armele de foc continuă să provoace vătămări grave și pierderi de vieți omenești pe întreg teritoriul UE și trebuie să se depună mai multe eforturi pentru a combate traficul ilicit de arme de foc. Revizuirea legislației europene în vigoare privind vânzarea și transferul armelor de foc în interiorul UE, în cazul în care ar fi combinată cu eforturi consolidate în materie de aplicare a legii, ar reduce riscul utilizării ilegale a armelor de foc și al traficului cu acestea.

În sfârșit, ar trebui reexaminată și, dacă este cazul, dezvoltată în continuare eficacitatea acordurilor și a înțelegerilor cu țările terțe privind schimbul de informații în domeniul aplicării legii. Utilizarea tot mai largă a datelor din Registrul cu numele pasagerilor (PNR), atât în țările terțe, cât și în rândul statelor membre, ar trebui să fie abordată în contextul unui nou

cadru de reglementare la nivelul UE, garantându-se un nivel ridicat de protecție a datelor atât pentru prelucrarea datelor PNR în interiorul UE, cât și pentru transferul datelor PNR din UE către țări terțe. Instrumentul UE PNR ar trebui să fie, în cele din urmă, adoptat și pus în aplicare. De asemenea, ar trebui să fie revizuită Directiva privind păstrarea datelor și Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice, ținându-se seama de negocierile cu privire la cadrul de protecție a datelor.

5.2. Prevenirea terorismului și combaterea radicalizării și a recrutării

În ultimii ani au avut loc mai multe atacuri teroriste, organizate în cea mai mare parte de către indivizi sau grupări mai mici, dar multe cu consecințe grave. Amenințarea pe care o reprezintă terorismul și extremismul violent va constitui o provocare majoră pentru UE în anii următori. Există o tendință îngrijorătoare în special în rândul tinerilor care se duc în alte țări, cum ar fi Siria, pentru a deveni luptători străini. Cât timp se află acolo, unii se asociază cu grupări teroriste. La întoarcere, aceștia ar putea reprezenta o amenințare gravă la adresa securității UE.

Răspunsul nostru trebuie să fie unul de prevenire a terorismului, astfel cum se prevede în Strategia UE de combatere a terorismului, și de combatere a radicalizării care conduce la acte teroriste. Trebuie să ne consolidăm în mod global modul în care abordăm extremismul violent și terorismul, luând în considerare atât dimensiunea internă, cât și cea externă. Actualizarea prevăzută a Strategiei UE pentru combaterea radicalizării și a recrutării în scopuri teroriste va fi esențială pentru orientarea activității viitoare. Conform propunerii Comisiei, accentul ar trebui pus pe sprijinirea persoanelor care doresc să părăsească mediile caracterizate de extremism, pe formarea actorilor locali, pe dialogul cu comunitățile locale, pe intensificarea cooperării cu sectorul privat pentru combaterea radicalizării online, precum și pe o mai bună integrare a acțiunilor interne cu eforturile externe. Combaterea extremismului violent ar trebui să facă parte în continuare din asistența pentru dezvoltare și securitate acordată de UE țărilor terțe, incluzând aspecte legate de educație, societatea civilă, egalitatea de gen, guvernanta și mass-media.

Pentru a sprijini aceste eforturi, Rețeaua pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare ar trebui să fie consolidată și dezvoltată într-un pol de cunoștințe care să centralizeze bunele practici și să coordoneze mai bine activitatea practicienilor.

Uniunea Europeană joacă un rol important în ceea ce privește sprijinirea statelor membre în vederea îmbunătățirii respectării legii și a cursurilor de formare, precum și a exercițiilor destinate autorităților de aplicare a legii responsabile de gestionarea atacurilor teroriste. ATLAS, o rețea UE a forțelor de intervenție pentru combaterea terorismului, a desfășurat în 2013 cel mai mare exercițiu de până în prezent al UE. Această activitate ar trebui să fie continuată cu mai multe exerciții la nivel operațional, dar și la nivel strategic. Deținerea unor forțe de intervenție mai bine pregătite și cu un grad mai ridicat de interoperabilitate ar trebui să fie un obiectiv pentru anii următori.

UE a aprobat deja acte legislative prin care accesul la precursori pentru fabricarea de explozibili devine mai dificil. Trebuie să ne asigurăm că această legislație este pusă în aplicare în mod eficace. De asemenea, este necesar să se intensifice și să se stabilească mai clar prioritățile de lucru privind substanțele chimice, biologice, radiologice, materialele nucleare și explozibilii.

Coordonarea în vederea combaterii terorismului trebuie să țină seama de noile structuri instituționale stabilite prin Tratatul de la Lisabona, inclusiv pentru a sprijini activitatea Înaltului Reprezentant/SEAE cu privire la relațiile externe ale UE, în special în ceea ce privește promovarea unei mai bune comunicări între Uniune și țările terțe.

5.3. Creșterea nivelurilor de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul informatic

Societățile noastre sunt din ce în ce mai dependente de internet. Este necesară dezvoltarea de sisteme sigure și fiabile care să permită cetățenilor și întreprinderilor să beneficieze pe deplin de potențialul internetului. Garantarea faptului că plățile electronice pot fi realizate în condiții de securitate este esențială. Noi provocări apar însă în permanență, inclusiv utilizarea monedelor digitale și a platformelor online care facilitează numeroase forme grave de infracționalitate organizată. Numărul atacurilor informatice este posibil să crească în următorii ani, în pofida măsurilor importante luate în vederea îmbunătățirii capacităților de a combate criminalitatea informatică și a consolidării securității cibernetice.

Capacitatea operațională de a combate criminalitatea cibernetică trebuie să fie dezvoltată. UE a creat un Centru european de combatere a criminalității informatice (EC3) în cadrul Europol. În primul său an de existență, Centrul și-a dovedit deja utilitatea prin sprijinirea anchetelor efectuate de statele membre cu privire la o gamă largă de infracțiuni, de la fraudă la abuzul sexual online al copiilor. Comisia va continua să sprijine dezvoltarea EC3 ca punct central de combatere a criminalității informatice în Europa. Una dintre principalele sarcini care revine Uniunii Europene va fi de a sprijini statele membre în ceea ce privește dezvoltarea capacităților acestora de a combate criminalitatea cibernetică. În mod ideal, toate statele membre ar trebui să dispună de un centru de combatere a criminalității informative.

La nivel strategic, UE are nevoie de un răspuns mai bine coordonat. Prima Strategie a UE de securitate informatică a fost adoptată cu scopul de a crea cel mai sigur mediu online din lume. Această viziune trebuie acum să fie transpusă în practică.

Strategia recunoaște, de asemenea, necesitatea unei cooperări internaționale mai intense, atât la nivel strategic, cât și la nivel operațional. În acest sens, acordul încheiat cu SUA la summitul din 2010 cu privire la înființarea unui grup de lucru privind securitatea informatică și criminalitatea în acest domeniu s-a dovedit util, contribuind la obținerea unor rezultate concrete, în special Alianța globală de combatere a abuzului sexual online, instituită de UE și SUA. În prezent, Alianța reunește 52 de țări din întreaga lume și poate servi drept sursă de inspirație pentru inițiative viitoare. UE ar trebui să se asigure că obține rezultate în continuare, încurajând totodată aderarea mai multor țări.

UE a fost deja de acord să înăsprească legislația privind combaterea criminalității informatice, care trebuie să fie pusă în aplicare cât mai rapid. O acțiune eficientă în domeniu necesită, de asemenea, intensificarea cooperării cu sectorul privat. De asemenea, este necesar să se clarifice jurisdicția în spațiul virtual. În această privință, Convenția de la Budapesta a Consiliului Europei privind criminalitatea informatică va continua să joace un rol important în ceea ce privește cooperarea globală, iar statele membre care încă nu au ratificat convenția ar trebui să facă acest lucru.

5.4. Consolidarea securității prin gestionarea frontierelor

Un nivel ridicat și uniform de securitate și gestionare a frontierelor, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale, este indispensabil. Politicile de gestionare a frontierelor joacă un rol crucial în ceea ce privește combaterea criminalității transfrontaliere și menținerea unui nivel ridicat de securitate.

Strategia integrată de gestionare a frontierelor ar trebui să fie actualizată pe baza experienței dobândite în urma aplicării instrumentelor actuale de politică. UE ar trebui să examineze modul în care pot fi integrate sistemele și platformele existente și ar trebui să vizeze continuarea cooperării la nivel național între polițiștii de frontieră și alte autorități care lucrează la frontieră, în vederea creșterii securității.

În ceea ce privește circulația mărfurilor, ca urmare a Comunicării Comisiei din 2013, în 2014 va fi prezentată o strategie privind gestionarea riscurilor în domeniul vamal și siguranța lanțului de aprovizionare. Această inițiativă va permite o gestionare mai eficace a riscurilor prin: îmbunătățirea disponibilității și a utilizării datelor privind lanțul de aprovizionare; consolidarea cooperării și a coordonării între autoritățile vamale la nivel internațional și cu alte agenții de securitate și de asigurare a respectării legislației; consolidarea capacităților la nivelul statelor membre și la nivelul UE, pentru un răspuns mai integrat și mai coerent al UE la riscurile legate de lanțul de aprovizionare.

5.5. Sporirea rezilienței Europei la crize și dezastre

UE și-a consolidat în mod semnificativ capacitatea de a preveni, a se pregăti și a reacționa la dezastre naturale și provocate de om. În prezent, accentul se va pune pe asigurarea faptului că sistemele instituite funcționează. Centrul de coordonare a răspunsurilor pentru situații de urgență și-a asumat rolul de furnizor de servicii și de platformă pentru coordonarea răspunsului în caz de dezastre majore.

O provocare importantă va consta în punerea în aplicare în totalitate a noii legislații în materie de protecție civilă, care conturează acțiunile viitoare ale UE în acest domeniu. Urmează să fie convenite modalitățile de invocare a clauzei de solidaritate, care oferă cadrul de răspuns la crize majore. Va fi urmărită integrarea considerentelor de gestionare a dezastrelor în cadrul altor politici și fonduri, precum și consolidarea contribuției științei și inovării la gestionarea dezastrelor.

Trebuie abordate provocările operaționale, cum ar fi interoperabilitatea echipamentelor și a sistemelor de comunicații, iar activitatea de formare și exercițiile vor trebui să fie intensificate.

5.6. Dezvoltarea securității interne în context global

Securitatea internă europeană presupune, de asemenea, acțiuni dincolo de frontierele Uniunii Europene și în cooperare cu parteneri din țările terțe. De exemplu, radicalizarea, combaterea traficului de persoane și a traficului de droguri necesită o astfel de cooperare.

Nivelurile de instabilitate din multe țări terțe periclitează democrația, statul de drept și drepturile omului în țările respective, dar ar putea avea, de asemenea, un impact important asupra UE. Preocupările legate de securitatea internă ar trebui să fie abordate într-un mod mai sistematic, ca parte a politicilor externe ale UE, legate de programele de asistență și de cooperare ale UE și de alte instrumente de politică utilizate pentru cooperarea internațională. Acest lucru ar trebui realizat prin furnizarea de asistență pentru consolidarea capacității de asigurare a respectării legii, prin furnizarea de formare sau prin partajarea cunoștințelor și a celor mai bune practici. UE va intensifica acțiunile de cooperare pentru dezvoltare cu partenerii săi, sprijinind eforturile acestora de a consolida protecția drepturilor omului, statul de drept și aspecte de guvernanță, precum transparența, participarea și răspunderea.

UE ar trebui să colaboreze în continuare cu partenerii de la nivel național și regional în vederea construirii unei agende comune în materie de securitate, vizând crearea de sinergii și asigurarea coerenței cu statele membre și alți donatori. Pentru ca prioritățile strategice din domeniul afacerilor interne să se reflecte în agenda internațională, ar trebui consolidată în continuare cooperarea cu SEAE.

CONCLUZIE

Garantarea libertății, a securității și a justiției constituie un obiectiv esențial pentru Uniunea Europeană. Din 1999, atunci când a intrat în vigoare Tratatul de la Amsterdam și a fost

adoptat programul de la Tampere, s-au realizat numeroase progrese în ceea ce privește garantarea unei Europe deschise și sigure, bazată pe respectarea drepturilor fundamentale și pe voința de a se pune în serviciul cetățenilor europeni. Punerea în aplicare a legislației și consolidarea acestor realizări, precum și intensificarea cooperării concrete trebuie să se numere printre prioritățile viitoare. Monitorizarea și evaluarea eficacității legislației și a politicilor vor permite adaptarea acțiunilor noastre, iar utilizarea strategică a fondurilor UE va permite o mai bună concentrare asupra priorităților UE, în conformitate cu angajamentul instituțiilor UE în direcția unei reglementări inteligente. Orientarea către cetățeni ar trebui să rămână un principiu director al activității viitoare.

În același timp, trebuie să ne concentrăm atenția asupra oportunităților și provocărilor cu care ne vom confrunta în viitor. Trebuie să fie clar pentru toată lumea că Parlamentul European, statele membre, Comisia, Înalțul Reprezentant/SEAE, agențiile UE și mulți alții vor trebui să depună eforturi comune susținute pentru a putea răspunde, în mod eficient, unui mediu în continuă schimbare. Prezenta comunicare vizează identificarea unor astfel de provocări și prezintă măsuri care, din punctul de vedere al Comisiei, ar trebui discutate cu Parlamentul European și cu Consiliul și care ar trebui să fie avute în vedere în momentul definirii de către Consiliul European a orientărilor sale strategice în conformitate cu articolul 68.